

BISERICA și ȘCÓLA.

Voce bisericescă, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.
" " " " jum. an 2 " 50 "
Pentru România și străinătate pe an 7 " — "
" " " " j. a. 3 . 50 "

Prețul inserțiunilor:

Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin
cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte
4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.

Correspondințele să se adreseze la Redac-
țiunea dela

„BISERICA și ȘCÓLA“
Îar banii de prenumerațiune la
— „Tipografa diocesana în Arad.“ —

Adunarea pentru fondul preotesc.

Dela anul 1877 de când s'a conceput ideea pentru înființarea fondului preotesc, și de când cuvântul se făcu trup, reprezentanții preoției eparchiale, conform statutelor fondului se întruniră în tot anul Sâmbăta din septemăna cealuminată la reședința episcopescă din Arad în adunare generală, ca se censureze și revadă socoțele și se delibereze în alte afaceri privitoare la deservirea, regularea și augmentarea fondului preotesc.

Astfelu de adunare se ținu și estimpă Sâmbăta în septemăna luminată în localul îndatinat și sub presiul Preasănției Sale Dlui Eppu diocesanu ca președinte naturalu alu adunării.

De-órece însă terminul adunării normat în statutele fondului de astadatâ coincide cu aniversarea Stului Martiru George, mai mulți între reprezentanți își trimiseră scusele motivate, și unde urmă, că ședința acestei adunări în așteptare cu ședințele adunărilor din trecut a fost mai puțin cercetată, dar cu atâta a fost mai mare bucuria și însuflețirea celor preșinți când în rostul bunului părinte Eppu președinte înleseră că, de și fondul este încă tineru abia de șese ani, și de și, deja până acuma a fost scutit și adăpostul multor preoți lipsiți, a mânat suspinele și a stersu lacrămile multor orfani și orfanu de preoți lipsiți de ori ce ajutoriu, totuși cu ajutoriu celui atotpoternicu, acest fond la capătul anului 1882 represintă un capitalu de peste 59 mil fl. v. a. un rezultat acesta, ce pe lângă o manipulare mai grătuită, este de așteptările tuturor. Deci dupăce acum așa este pusă, pe lângă mijlocele esistente nu mai recere decât o viună interesare din partea preoției, și o administrare și manipulare conștientă din partea celor chemați, și atunci populu este ajunsu, sórtea preoției și cu ea a

poporulu nostru, sórtea bisericei nostre este asigurată.

Trecând apoi la censurarea socoților de pe anul 1882 nainte de tôte s'a datu în cetire reportulu prezentat de casariulu manipulant, apoi rațiociniulu și reportulu comisiunei esmise pentru censurarea socotelei de sub întrebare și s'a aflatu în genere că fondulu are viitoriú, că mulți dintre cei ce la începutu opugnaú fondulu, acum s'a împretinitu și spriginescu fondulu din resputeri că administrațiunea fondului a dezvoltatú o activitate ce mulțumesc așteptările tuturor, socoțele s'au portatú cu consciința și acurăteta, că între marginele posibilității s'a făcut cele necesari pentru încasarea și asigurarea pretensiunilor fondului, și preste tot, socoțele aflându-se în ordine și corecte, s'au aprobatu și s'au datú absolutoriulu cuvenitu constatându-se cu bucuria că starea activă a fondului la 31. Decem. 1882 este de 59.971 fl. 4 cr. Totodatâ atât Preasănției Sale părintelui eppu ca întemeiatoriu și promovatoriu fondului, cât și casariulu manipulant, pentru interesarea față de fondú, s'a votatú mulțumita protocolară.

Vedéndose apoi din rezultatulu socoților că fondulu dispune și de unu capitalu în bani gata elocați în casa de păstrare, atât pentru redicarea nimbului fondului cât și pentru îndulcirea celor interesați și pentru asigurarea banilor a luatú decisulu în firulu căruia, Preasănției Sale bunului părinte Eppu s'a datú autorisarea ca, la data ocașiune se cumpere realități pe sama și din averea fondului.

După acéta s'a cetitú proiectulu de statute statoritú în adunarea generală straordinariă, ținută la 28. Oct. 1882 deórece, precum se scie, fondulu până acum s'a administratú prin unu comitetu instituitú de adunarea generală pe basa unor statute întărite numai de consistoriú.

Însă adunarea generală dela 1881 vedând că fondul crește și are viitoriu, și de o parte ca se decline epitetul ce se atribuia preoției că formeză „castă,” iar de altă parte ca acest fond cu mențiune atât de salutari se fie aședat pe base cât mai solide și legalitatea isvórelor de venit ale fondului se fie recunoscută și de legislațiunea diecesană, pe basa unui conclusu dela 1881, dupăce adunarea generală ordinară din 1882 din cauza scurtimei timpului și pentru importanța cauzei n'a potut statori intenționatul nou proiect de statute, s'a convocat cunoscuta adunare generală din 28. Oct. 1882 care a statorit proiectul de statute cu acea modificare esențială ca încetând comitetul administrativ de până acum, fondul se introduce în cadrul statutului org. și se pune sub administrarea consistoriului ca senat strînsu bisericescu fiindu fondul puru preoțescu.

Prevedînd însă adunarea generală că în respectul competenței de administrare aprobarea în modul espus va întimpina greutăți, au autorisat pre reprezentanții sei, tot-odată membrii V. Sinodului eparhialu, ca la casu de lipsă, întruninduse în conferință, se decidă în numele adunării despre cele de urmatu în cauză, și cu acestea adunarea generală și-a terminat agendele sale.

Despre pertractarea statutelor în sinodum reveni la altă ocaziune.

Cuvîntare

pentru Dumineca Samarincel.

Dedicată Ilustrății Sale Prea Săntitului Domnului **Ioan Popasu**,
Episcopului Caransebeșului.

„Celu ce va secera plati va lua și va stringe rodul pentru viața de veci.” (Ioan IV. 36).

Mai totdeuna se întemplă în viața Iub. A. că omul sirgitoru dobândește prin lucru mai multu decât ce așteptă. Ca exemplu în această privință ni pôte servi muerea Samarincel pre carea ni-o presentă St. Evangeliă de astăzi. Ea âmbia să sevîrșescă unu lucru, ce diinicu ilu facu muerile: se ié apă. Și nu numai apă firăscă găsesc, ci mai află și apă cea via din carea bënd cineva nu însetoséză în veci! A venit la unu isvoru pământescu și aci a mai aflatu și altu isvoru, pre Dîr Christos, isvorulu vieții dintru carele curge mântuirea a totă lumea. A lui Iacob se numea isvorulu, fântâna la carea a venit Samarincel se ié apă. Teologii și ômenii învetați spunu că numele acesta Iacob pre românesc însemneză „celu ce prinde de călcăiu” sau după traducerea altora „celu ce pune pedeca.” Samarincel venind la fântâna astfel numită aflatu aci pre celu ce a ruptu încuetoarele iadului și puindu pedeca morții a sdrobotu sub călcăile sale! Unu lucru micu a făcutu Samarincel și de mari daruri s'a învrednicitu! De aci vedem însă că lucrulu aduce totdeuna plată. Și așa e întru adevăr! Elu întăresce poterile, priesce sănătății și înmulțesc averea.

Dară ôre Iub. A. lucrarea, sirguinta în cele spiritali, deprinderea în vîrtuți și profesarea acestora

să nu-și aibă plata lor? Ca și tôte faptele omenești își au și ele urmările, ca și tôte lucrările omenești își au și ele plata lor. Această plată este: pacea cu sine, cu lumea, cu Ddeu sau liniștea consciinței, podbu minții și a inimei sau caracterulu firmu și onestu în fine mântuirea, acesta avere vecinicu neperitôre pre carea moliile nu o strică și pre carea furii nu sapă nici nu o fură.

Spre a câștiga avere pământescă se ceru multe de tôte. Se gândesci, se-ți faci planuri se combini se muncesci, se ari, se sameni, se seceri se speculezi se asudi și cruțând mereu se aduni. Trebuie așa dar o viață întregă se te frângi fără se șei pozitivu reșe vei a ajunge la scopu.

Spre a câștiga averea mântuirei nu-ți trebuesc atâta frântore și chinu, ai numai se voesci.

Câmpiile pământesci sunt multe și estinse și mari și dacă voesci se culegi roduri de pre ele ai se luca lucrul întinsu și să le sameni.

Câmpiile ceresci deși fără asemenare mai multe și mari și bogate nu pretindă atâta lucrare încordată, ca se-ți dee multu, forțe multu odihna sufletului în Ddeu! Dar cari sunt acele câmpii veți întrebă voi? Iată rădicați ochii voștri și le vedeți că sunt albe și aprôpe de seceriș și celu ce va secera plati va lua stringendû rodul întru viața de veci!

Înteu este câmpulu cunoscinței de Ddeu pre carele trebue se-lu grijimû și culegemû. Omulu este Iub. frați! o ființă rațională adevă datat cu minte cu poterea de a gândi, a cuprinde și a judeca. Această ființă primesce impresii din afară, vede fapți și ființe înprejurulu se. Pre aceste le privesci cu băgare de samă, le studiază, află însușirile și poterile lor și se întrebă uimitu de unde tôte aceste? că tôte se sfîrșesc și conchide că trebue se fi avu și începutulu se. Dar unde se caute acestu început? Unde se află isvorulu din carele au eșitu? Păout s'au ele de sine? Dacă da, atunci ar trebui se ai o potere nemărginită, creatore în sine, carea în îndoială le-ar opri a perî. Dacă nu, atunci aceste potere creatore trebue se fiă afară de ele și fiind nemărginită e demnă de tot respectulu și admirare. Și iacă că în modul acesta am ajunsu pre calu minții la cunoscința Ddeirei! Însă fraților! vedeți ce neputincios, ce mărginitu și nesciutu este omu fără ajutoru mai înaltu! Ar trebui se vi dicu multu ca se vi spunu tot aceea ce cu puține cuvinte di Apostolulu în bogăția darului: „Cele nevădute ale Ddeu dela zidirea lumii se vedu lămuritu, înțelegend din cele ce sunt făcute, adevă vecinică poterea lui și Dde neșeirea” [Rom, I, 20.] sau cum dice proroculu în psalmulu se alu 19-lea versu 1-4 întrunu limbeg neîntrecutu de limpede și de frumos: „Geriurile spu mărirea lui Ddeu și facerea mânelor lui vestesci că Di cătră di esprime cuvintu și nôpte cătră nôpte amu sciință, fără vorbe și fără cuvinte, neauđitū este glas lor” și cu tôte aceste „în tot pământulu a eșitu vest lor și până la marginile lumii griurile lor!”

Cu aceste citațiuni din sânta Scriptură am ajunsu însă pre terenulu pre carele ortodoxia stă neatătită de 19 vécuri, pre terenulu descoperirei Ddeu. Și cumcă Ddeu s'a descoperitu pre sine fapturele sale ni dovedesci în deajunsu dintre ômeni Adâ și Prea curata Feciôră, dintre munți Sinaiulu și Taurul, dintre ape marea roșiă și Iordanulu! În locu aceste s'a descoperitu Ddeu ômenilor și lumii dâ se învătătura: „Întru acesta să se mărescă celu și măresce, că mă scie și mă cunosc, pre mine, că eu

„Dă celui ce face milă și judecată pre pământul.” (Ieremia II. 24.)

Din toate aceste veți cunoște Iub. A. cum trebuie să se cultiveze noi câmpul cunoștinței de Ddēu, care trebuie adevărat se ținem în curățenia toate descoperirile dumnezeiești ca pre unele ce sunt mai prețioase de cuget și de cuvânt și aducându-ne aminte la cuvintele Dlu: „*Acăsta este viața de veci, ca să te cunoști pre tine unul și adevăratul Ddēu și pre carele îți trâmisi pre Iesusu Christosul.*” (Ioan XII. 7.)

Alu doilea câmpu ce trebuie se-lu lucrăm și se-lu înțelegem este acela alu închinățiunei. Mare și estinsu și plinu de roduri bogate este câmpul acesta și ce este mai de căpeteniă este făcut și gătit numai pentru folosul și binele nostru. Ddēu este Iub. A. și înțea cea mai înaltă, este perfecțiunea însăși, este lumina neapropiată, carea încălzește, luminează, întărește, dă viață și daru. Ca se fiă mai fericit de cât cum e nu are lipsă de nimic, prin urmare nici de închinățiunea noastră. Cu toate aceste o cere, poftesce dela noi pentru binele, pentru mântuirea noastră. Și noi când cugetăm la mila cea mare a lui pre carea întrece numai nemărginita sa iubire și când ni mai aducem aminte, că ființa acăsta atotă bună stă lângă noi în bine și rău, gata se ni ajute, se ne rădăce, se ne mângăe, se ne îndrepteze și se ne mântuiește ore de petă se fie inimile noastre, ca să nu se desfacă în multămire și în închinățiune adevărată? Ore nu vom eschema și noi cu proroculu: „*De îndurările Dlu mi-am adus aminte, de bunătățile Dlu întru mine, cară ni-a respălită nou.*” (Isaia LXIII. 7.) Ore nu vom grăi sufletulu nostru cu psalmistulu: „*Suflete meu! și lui Ddēu: Tu ești Dlu meu, fericirea mea tu ești afară de Tine!*” (psalm. XVI. 2.)

Câmpul închinățiunei adevărate l'a descoperit Tatălu, l'a arătă prorocii, l'a sămănată Dlu, l'a lucrată Apostoli, și lu grigesc st. biserică cu ajutorinlu Duchului Sântu și noi Iub. A. numai culugem și ne îndulcim de rodurile lui. Cum avem să facem acăsta și spune Dlu în evangelia de astăzi: „*Celū ce se închină Tatălu să se închine cu duhul și cu adevărul.*” Închinățiunea cu duhul și cu adevărul este unica închinățiune ce se cuvine lui Ddēu. Teologii o numescu după greciă „*latria*” spre deosebire de „*dulia*” (onorația ce se cuvine sântilor) și de „*hiperdulia*” (venerațiunea ce o păstrăm Prea curatei Feciore.) Aceste amiri însă de astădată sunt pentru noi numai de un interesu secundar. Mai multu ne interesază să știm cum să ne închinăm Tatălu cu duhul și cum să adevărul?

A ne închina cu duhul este a ne închina în creștenia cugetulu, în întregitatea minții și în cutreărul inimei știind că Elu este stăpănul atotputernic prestă viață și mörte. „*Eu sum Dlu Ddēul și nu aiți alt Ddēu afară de mine*” (Eșire cap I.) Duce Dlu și erăși: „*Sacrifică lui Ddēu multămire implinesce celū Prea Înaltu voturile tale. Și învoca-ne dăna nevoei, apoi eu te voi scăpa și tu mă vei mări.*” (psalm. 49. 14. 15.)

A ne închina cu adevărul este a ne pune întrăgă și înțea noastră în serviciul închinățiunei ce adevărate. Că ce va se dăca a implini cu totă scumpătatea poruncile lui Ddēu, a încungiura vorbele și gândurile, a părăsi poftete necurate și patimile, adufterele, răpăirile, dușmăniile, poftete de isbândă, cu cuvântu a âmbra înaintea lui Ddēu cu inimă curată și a trăi cu omeni în dragoste și pace. Acăsta vede apriat din cuvintele Domnulu: *De-și veți*

aduce darul tu la altar și acolo îți veți aduce aminte, că fratele tu are ceva asupra ta; lasă acolo darul tu înaintea altarului și mergi mai întâiu de te împacă cu fratele tu.” [Mat. V. 23. 24.]

Așa făcându apoi vom culege rodurile binecuvintate ale închinățiunei, căci așa ne asigură Dlu în evangelia de azi: *Celū ce va secera plată va lua și va aduna roduri pentru viața de veci.*”

Câmpul alu treilea pre carele avem se-lu lucrăm noi creștini este câmpul credinței. Cum vom lucra noi acăstu câmpu? Așa dăca vom asculta de învățatura ce ni-o dă Apostolul: dăca cu inima vom crede spre dreptate și cu gura vom mărturisi spre mântuire. (Rom. X. 10.) Ceea ce va se dăca că avem se credem și se mărturisim că este unu Ddēu carele a făcut lumina și carele a creată pre omu pentru împărăția sa cea cerească, că pre omul cădutu prin păcatu nu l'a trecut, nu l'a lăsată se devină jertfa osândei și prada iadulu, ci l'a rescumpărată prin tiul se, l'a întărită și-lu întărește prin darurile Duchulu sânt și prin sântele Taine ilu curătesce și-lu sântesce ca se-lu facă demnu de fericirea ce l-a gătită în lăcașurile sale vecinice.

Mai de parte trebuie se credem și să mărturisim, că între noi omeni și între Ddēu este mijlocitoriu Iesus, carele pentru a noastră mântuire a luată trupū omenescu, a pătimitū, a moritū și a înviațū; să credem și să mărturisim, că pre cum a înviațū Christos Dlu, așa și noi vom învia cu trupurile noastre și pre cum s'a înălțatū Elu la ceriu întru mărire așa și noi în dăna cea de apoi ne vom răpi în nuori întru împinarea Dlu, ca să ni dăm sama despre lucrurile noastre de pre pământū și să luăm din mânăle lui plata cuvenită.

Lucrându în modulū acesta câmpul credinței vom și secera și culege rodurile lui, căci așa ne asigură Dlu: „*Amin, amin, eu ve dăca: Celū ce ascultă cuvintele mele și crede celū ce m'a trâmisi pre mine are viața vecinică.*” (Ioan V. 24.) și erăși: „*Tot celū ce va mărturisi de mine înaintea omenilor, voi mărturisi și eu de elū înaintea Tatălu meu celū din ceriuri.*” (Mat. X. 32.)

Altū câmpu pre carele trebuie se-lu lucrăm în viață este acela alu speranței. Dar în ce se cuprinde speranța? Se cuprinde în așteptarea fericirii, ce ni-a promisă Ddēu, va se dăca se așteptăm cu statornicie învierea morților și viața veculu ce va să vină.

Dacă însă Ddēu ni-a promisă aceste bunătăți dacă dela elu atărnă și elu ni le dă, atunci ele nu să potă câștiga numai prin lucrarea noastră, ci sunt unu daru dumnezeescu. Darul însă trebuie se-lu merităm căci așa ne învăță Dlu: „*Impărăția ceriulu pătimește silă și silitorii o hrăpescă pre ea.*” (Mat. XI. 12.) Dar cum vom face acăsta? Așa dacă vom crede tare și neclătită că promisiunile Dlu se vor implini și dacă vom conforma portarea noastră, morăvurile noastre, viața noastră preseriseloru, ce Fiul se se le-a depusă spre a noastră mântuire în St. Evangeliă.

Nădejde tare, via și neclătită în Ddēu se avem noi în toate împrejurările vieții noastre, dar mai vartos atunci când ne pocăim se nu perdem din vedere îndurarea cea mare a lui Ddēu, carele nu voesce mörte pe cătosulu, ci întörceera lui prin pocăință. Apoi tot așa de tare nădejde să avem în Ddēu și în îngrijirea lui părintescu în vreme de necasuri, de nenorociri și nevoi și mai cu samă în ora morții noastre când tot ajutorul omenescu este zădarnic și noi suntem concreduți numai îndurării lui. „*Deci Iubiți*

mei frați! lucrați mântuirea voastră cu frică și cu cutremur! Tote le faceți fără cârtire și fără îndoire, ca se fiți fără de prihană și întregi în mijlocul neamului acestuia pervers și înderetnic, între cari se strelicuți ca nisce luminători în lume" (Filip. II. 12. 14. 15) țice Apostolul, iar înțeleptul adauge: „Crede în el și va ajuta ție, îndreptăză căile tale și nădăjduesce spre dănsul. Cel ce vă temeți de Dău asteptați mila lui și nu vă abateți ca să nu cădeți. Cel ce ve temeți de Dău nădăjduiți cele bune și veselia veacului și a miliei. Uitați ve la neamurile cele dintru început și vedeți cine a nădăjduită spre Dău și s'a rușinată." [Sirah II]. și iarăși: „Puneți comora ta intru poruncile celui Prea înalt și mai multă va folosi ție." (idem. XXX. 14).

Altă câmpă estins încredințată nouă spre cultivare este acela ală dragostei. În câmpulă acesta crescă cele mai frumoșe și folositoare plante: Iubirea adevărată a lui Dău, iubirea sinceră a deapropelui, pacea, bunăvoința, încrederea, abnegațiunea, indulgența, bunetea etc. Tot ce vedem pre lume înaltă, nobilă, marinosă, demnă de imitată resare din binecuvântata sēmăntă acesteia plante ceresce a dragostei. Însă cum vom cultiva acest câmpă mănos și pompos? Așa dacă vom iubi pre Dău pentru că elă este isvorulă vieții și însăși iubirea; dacă îlă vom iubi pentru că dănsulă este făcătorulă nostru celă atotpoternic și părintele nostru celă sânt, drept, grabnic și ajutorulă și bunulă celă mai înalt; dacă îlă vom iubi pentru că elă este dătorulă porunciloră celoră mai bune și mai potrivite firei nostre omenesce; dacă îlă vom iubi din tot sufletulă, din totă inima și cu totă puterea ființei nostre nu pentru vre ună folosă lumescă, ci pentru că „ne-a învrednicită a fi părtași ai moștenirii sântiloră în lumină" și pentru că „ne-a mântuită din stăpânirea întunereculă și ne-a mutată în împărăția Fiului seă celui iubită." (Colos. I. 12. 13).

Mai de parte vom cultiva cum se cade câmpulă dragostei dacă în fie-care om vom privi chipulă lui Dău și îi vom da cuvenita onore. Dacă vom ajuta cu cuvântulă și cu fapta; cu ună cuvântă dacă prin portarea și viețuirea noastră vom fi omeniloră pildă de virtute. „Așa se lumineze lumina voastră înaintea omeniloră, ca vedând faptele voștre cele bune se mărescă pre Tatălă vostru celă ceresc" (Mat. V. 16).

Vedem însă cu durere Iub. A. că câmpulă acesta nu se prea cultivă de unii creștini, vedem că acestia nu se iubescă cum se cade și precum pretinde imperiosă fericirea noastră de acum și cea viitoare. Ce se fie cauza la acesta? Eu o cantă și o află Iub. A. în mincună. Fii Tatălă mincunei, a deavolului, făcă de regulă faptele Tatălă loră, aducă învrăjbiră între omeni. Pörtă vorbe dela ună om la altulă; le adaugă în modulă loră reuțiosă, le schimosescă, le împeneză, se prindă de partea slabă a omeniloră ce nu posedă credință ci numai credulitate, îi întărită mereu și astfelă rumpend legătura dragostei dintre dănsii îi înstrăineză, făcă să recescă simțulă iubirei și așa lățescă împărăția Tatălă loră a deavolului între creștini. — Noi inse Iub. A. trebuie se așteptăm unele ca aceste și se fim pregătiți a cunoșce pomulă din rodurile lui. Dău ne-a dată minte de judecată, ochi de vedută, urechi de audută. Se le întrebunțăm aceste. Se ne convingemă înșine ore este așa precum țică resvrătorii și numai după aceea se ne formăm părerea. Așa aș făcută și Sihariti pre cari îi amintescă St. Evangeliă de ad. Ei n'a credută muerii Samariene, cu tôte că grăia adevărulă despre Dău Chris-

tos, ci aș eșit se-lă vadă, se-lă audă, să se convingă. Acum nu mai credem pentru vorba ta, căci înșine aș vedută și scim că acesta este cu adevărată Mântorilă lumelă Christos, țică dănsii.

Iară dară Iub. A. v'am aretată o parte, cea mai însemnată parte din câmpurile pre cari lucrândă dobândim mântuirea. V'am arătată cum avem se lucrăm aceste câmpii ca se fim fericiți acum și în veaculă celă ce va se vină. Făcend așa cu puțină ostentă vom dobândi multă mântuire. Dreptă aceea creștiniloră! desțeptăți ve, întărități și încingend mijloculă vostru fiți treți și nădăjduiți desevertăți spre harulă, carele vi se aduce în aretarea lui Isus Christos (I. Petru I. 13 etc). Căci numai așa, făcend veștă duna rodă abundante pentru vieța de veci. Amin.

Mihail Juca
presbit. rom.

Cestiunea fondurilor comune.

Conform hotărârilor din anulă trecută a aș beloră sinode eparchiale, din Arad și Caransebeș delegațiune mixtă pentru a stabili cheia și modalitatea împărțirei fondurilor comune s'a întrunită în Arad în luna lui Februară a. c. Operatulă acestoră delegațiunii, publicată în nr. precedentă din „Biserica și Școla," l'aș primită ambele sinode în sesiuniloră de estimpă neschimbată. Față cu acestă plană și operatū pentru împărțire D. Vincențiu Babeș adreată în cauza fondurilor comune următorea memoră Escelenței Sale înaltpresanțitulă D. Arhiepiscop și Metropolită Mironă Romanulă în Sibiu:

Escelența!

Bine-Ți este cunoscută, că eu subsemnatulă, dela anulă 1874, decum s'a ivit — mai întâi în Caransebeș lângă curtea episcopală, și apoi a trecută în Arad, introdusă acolo prin domni Cosma și Desca — nefericită idee și nisuință de împărțire a fondurilor culturale comune, primate dela Carloveț și Beceadapesta pe sēma dieceseloră române din Arad și Caransebeș pururia din tôte puterile mele, la tôte sesiunile, în Sinode și Congrese am combătută această idee și nisuință, rădimēndu-me pe originea, respătura și destinațiunea acelorăși fonduri, și provocă altissimele dispozițiuni ce li-aș dată sancțiunea publică, și anume Rescriptulă declaratoriu de la 17 decă care în mai mulți paragrafi normând natura celor două principale fonduri „inalienabilis" și „Carloveț-scolarum," „in bonum nationis," eschide conceptulă de divisibilitate între diecese; și Resoluțiunea din Martiu 1815, care precum ni arētă instrucțiunile școlari dela 1834 cătră Deputațiunea administrativă a fondurilor școlari gr. or. din Budapesta, prescripționale limpede: „Es darf nie die Rede von einer etwaigen Trennung entstehen, vielmehr müssen diese Fonds insgesamt und collectiv verwaltet werden. — Ein dergleichen wird jeder Begriff eines Privateigentums einer willkürlichen Verwaltung ausgeschlossen;" și Rescriptulă ministerială din 11. Maiu 1815 și Nr. 9280, basat pe Resoluțiunea regală din 10. Aprilă 1872, care în conformitate cu cele sus citate respăta categoric: „Az Aradi és Karansebesi egyházmegek részösszegei — Aradon felállított gondnokságnak a törvényes dök ki és ott a többi alapoktól elkülönítve, rendeltetés szerint csak az Aradon állított felügyelet alá kerülhetnek, etc. etc. Dar Escelenței Tale și aceea Ți este cunoscută, că n'am putută împedeca, ca în decursulă timpului acea nefericită idee și nisuință în ambele Sinode din Arad și Caranse-

și prin diferite coalițiuni de partite și interese — câștigă majoritate și în fine să-și găsească chiar funcțiunea mandativă în conclusele de sub Nr. 141 146 a Congresului național-bisericesc din an. 1881.

Congresul deci dispunând, ca cele două Sinode eparchiale din Arad și Caransebeș să se înțeleagă asupra modului și cheii de împărțire a fondurilor comune de sub întrebare, și de se vor înțelege, să și facute împărțirea, eu la rondul meu, în Sinodul anul alu Eparchiei Aradane, am făcutu moțiune fiind ca, fiind aceste fonduri — nu dora câștigate în ambele diecese pentru trebuințele proprii ale diecei, ci date lor în comun prin Resoluțiuni matematice, pentru scopuri de natură comună și acuma arându-se ca prin împărțire să se desfacă comuniunea, iar din desfacerea comuniunii urmând de sine *desfacerea destinațiunei lor generale*, adecă „in bonum rationis,” — spre acestu scop de sigur se recere înalta autorisare a Monarhului — mai nainte a se pași la căutarea modului și cheii de împărțire, se înțelege, pentru evitarea de lungi dispute și cheltuielile pôte zădarnice: să se mijlocescă prin *incuviințarea competenței a Metropolitului* — altissima încuviințare — cu atât mai multu, căci chiar Metropolitul în Congresul anulului 1878, cu ocasiunea discuțiilor asupra acestui obiectu susținând indivisibilitatea acestor fonduri, sub Nr. 258 a pusu reserva la protocolu; dar propunerea mea, prin votu segetu, cu o mică majoritate a fost respinsă și sub Nr. 175 s'a decretatu — (intocmai ca și în Caransebeș sub Nr. de acolo 134), esmisiunea unei Delegațiuni de câte 9 membri cu scopu de a-se întruni ambele la Arad și a combina modalitatea și cheia de împărțire faptică a fondurilor comune.

Întrunindu-se deci aceste delegațiuni în zilele 1/13 până la 7/19. Faură a. c. în Arad și constituindu-se ambele într'o corporațiune solidare, eu sub președintele și aci în a doua ședință, mi-am redicatu diecea și am propus reportându-me la modalitate:

„Mai întâiu de toate să se combine modulu de a esmisiunea prealabilă încuviințare pentru împărțire;” rezervându-mi espresu, a motiva și susține această propunere mai departe pe calea sa.

În argumentările mele pentru această propunere dechieratu, că — deși eu rămân în convicțiunea că aceste fonduri, după natura lor — nu pôte fi împărțibili și că împărțirea în totă privința prejudiciuosă, iar votulu Congresului precum și Sinodelor, pentru împărțire absolută, este esit în cadrulu competenței legale a acestor corporațiuni: totuși, din respectulu detoriu Congresului și Sinodelor eparchiale — nu voiu mai combate împărțirea, dar susțin, că împărțirea cu succesu nu are urma decât — *prin înțelegere prudente, frățescă*, la care eu acomodându-me, cu plăcere imi dau concursulu — sub două condițiuni: 1. ca președintele să se câștige altissima învoielă, resp. prisarea pentru împărțire, ca să nu ue frământu și cheltuim fără basă, apoi eventualmente să și daunați și blamați; 2. ca, chiar spre a obține esitatu mai siguru altissima aprobare pentru împărțire, fiind că Administrațiunea este să trecă la Congresu, iar Consistoriile cum sunt ele astăzi constituite pentru o astfelu de administrațiune n'au nici un felu de controlă seiu inspecțiune superioare, prin care nici cea mai mică securitate, resp. garanție, și păstrarea și utilizarea acestor fonduri se va realiza strictu destinațiunei lor, — să se combine

și stătorésă mai întâiu o astfelu de controlă și resp. inspecțiune, apoi să se facă împărțirea și să se cedă fie-cărei diecese partea din fonduri ce-i se va cuveni.

Mi s'a respinsu — în resumatu — că, controlă este Sinodulu fiecărei diecese, iar autonomia noastră bisericescă ne face pe deplin stăpâni peste fondurile noastre, și — *am fostu respinsu.*

Escelența Ta scii prea bine că Consistoriulu la noi, considerându elementele ce-lu compun, este aproape identicu cu Sinodulu diecesanu, numai o mică și cea mai nensemnată parte dintre deputații sinodali nefindu membri și ai Consistoriulu. Escelența Ta scii și aceea, că autonomia noastră bisericescă-scolară nu este fără margini, scii că chiar fondurile comune de sub întrebare nu au fost conferite dieceselor de Arad și Caransebeș cu dreptu de proprietate absolută, că acelea nici nu sunt, nici nu potu fi o proprietate de dreptu privatu alu cutării diecese; ma ele nici nu s'au datu directu în administrațiunea dieceselor, ci espresu în a *Epitropiei* comune din Arad; prin consecință că *Epitropia* nici nu le pôte cede cuiva, nici nu i le pôte cineva lua, fără de o formală imputerire maiestatică.

Oricum, delegațiunile întrunite, cu mare majoritate de voturi a făcutu planulu de împărțire faptică a fondurilor, pe care planu la 7/19 Faur l'au subsemnatu, depunându-lu în câte unu esemplaru originalu la mânila fiecărui domnu Episcopu diecesanu pentru de a fi prezentatu celoru mai de aproape Sinode eparchiale. Acelu planu, intitulatu: „*Proiectu privitoru la cheia și modalitatea împărțirii fondurilor comune între diecesele Arad și Caransebeș*”, regulează procederea la împărțirea faptică astfelu, că funcțiunea de sine, normală, a Epitropiei să înceteze cu 30. Iuniu 1883, trecându cu acea și fondurile în posesiunea formală și administrațiunea deja separată a delegațiunilor ambelor diecese, cari delegațiuni apoi își vor completa opera de revisuire și împărțire faptică până la 31. Decembre 1883, rămânându la Sinode a da Epitropiei absolutoriulu etc. etc.

E dreptu că acestu planu-proiectu este numai o propunere către Sinode; dar după precedente — cine pôte să se îndoescă, că acela va fi primitu cu entuziasm de către majoritatea ambelor Sinode ?!

E dreptu și aceea că acelu plan-proiectu sub D. la fine dice: Titlulu și destinațiunea fondurilor comune și după împărțire vor rămâne nealterate; iar sub F. dispune: În cât ambele sinode, asupra acestui reportu vor aduce conclusiuni uniforme și vor dispune împărțirea faptică a fondurilor comune, președinții sinodali vor notifica acesta Escelenței Sale Metropolitulu, conform literiloru sale din 1. Aprile 1882, nr. 26. M. precum și la înaltulu guvern, spre a scote din vigore dispozițiunile referitoare la Epitropia prov. a fondurilor comune; dar aceste enunțațiuni apar numai ca nisce frase ornamentali în cauză, de ore ce, precum observa mai sus, împărțirea faptică a substanței fondurilor, *prin sineși nimicesce destinațiunea lor comună*, și de ore ce mai departe, împărțirea faptică nefind condiționată nici de încuviințarea prealabilă a Maiestății Sale, nici chiar de asteptarea rescriptulu ministerialu pentru disolvarea Epitropiei provisorie, nici de absolutoriulu competente Epitropiei: este evidentu, că se intenționează o *smulgere maiestrită a fondurilor din mânila Epitropiei*, prin care se provocă unu aprig conflictu între delegațiuni, resp. Sinode și cu Epitropia, tot d'odată acesta se terorisează prin relegarea dării de absolutoriu pe timpu

incertă, astfel periclitându-se membrii ei în averea și reputațiunea lor, dar într'una se intenționează eludarea supremului dreptă maiestatică în cauză și crearea cu asaltă a unui *faptă complinită*, pe care autorii și stăruitorii îl cred de iretractabilă.

Eū Escelenței, în fața acestor evidente tendințe și porniri forte greșite, dintru început și până adă mi-am făcută detorința cu scumpătate, mi-o facū și acuma, când în cea mai curată conștiință vin a-ți atrage binevoitoarea atențiune asupra cursului de până acum al lucrurilor și asupra celui ce are să urmeze; eū imi voi face detorința și cu ocaziunea prosimelor Sinode eparchiale: d'acia mai departe este oficiul, este sacra chiemare a Capilor bisericeși și specialmente a Escelenței Tale, ce stai în fruntea lor, d'a invigila „ne quid detrimenti respublica capiat.” Escelenței Tale în prima linie incumbe răspunderea față de Tron, Guvern, precum și de Biserica cea viuă a noastră — în presente și viitor.

Eū sum convinsă că Escelența Ta, carele de ani vr'o 35, cu binevoitoare atențiune mi-ai urmărită activitatea în viața națională și bisericească-culturală, imi pricepi pasul de față, precum și întrégă ținuta mea în această cauză, și scii că nu procedū decât din cea mai intimă a mea convicțiune și cea mai esactă cunoscință de cauză. Tot ce d'ora ar mai fi de lipsă a adauge e, că chiar după pozițiunea ce ocupăm noi Români astăzi în facia potestății de stat, și specială după ale mele lupte din trecut, nime mai mult decât mine are a fi esact și scrupulos în punctul de legalitate și lealitate. Alții pot să mai și p'cătuască, pot să fie și mai puțin corecți și scrupuloși; greșela lor nu tot de una are urmări: pe mine, esperința m'a făcută forte precaută, și în sus, și în jos.

În fine pentru orientarea Escelenței Tale încă numai una, și-am terminat.

Motivele principale pentru cari se forțază atât de multă împărțirea fondurilor, destinate să fie comune — sunt două: 1 că *administrațiunea e rea și scumpă*; 2 că *provocă nenecitate frecări și certe între ambele diecese*.

Cât valorază cel dintâi motiv, las să grăiescă cifrele:

Eră întrégă substanța fondurilor comune la 1874, cum le primirăm dela Carlovăț și Budapesta, 459.267 fl. 88. cr.

În optă ani, sub administrațiunea Epitropiei comune din Arad, adecă la 31. Dec. 1881 această substanță se arată cu 625.679 fl. 40 cr. Adecă sporită cu 166.412 fl. 48 cr.

Dar — peste această sporire s'au dat în același timp din venitele anuale ambelor diecese pentru lipsele lor: 125.700 fl. 37 cr.

Pensiuni și stipendii: 1.624 fl. 95 cr.

Spese de administrațiune: 34.264 fl. 55 cr.

Va să d'ică, în totalu a realizat Epitropia în 8 ani, după capitalul originalu de 459.267 fl. 88 cr. un venit de 328.002 fl. 35 cr.

O astfel de administrațiune se p'ote numi rea?! și aretatele spese administrationali de 34.264 fl. 55 cr. pentru 8 ani se pot d'ice mari?! considerându mai virtosă modul de administrațiune prin darea de sute de împrumuturi ipotecare mică pe s'ema poporului nostru.

Iar' încât privesce frecările și certele dintre diecese, e drept, atari există; dar sunt de tot ușor de priceput, când ele se caută cu felinariul — din adins, ca momente grave, spre a forță cu ele împăr-

țirea fondurilor ne împărțibili. De ce ore asemenea certe nu există la Serbi între diecese, măcar că a Administrațiune este multă mai puțin scrupuloasă fructuoasă? Simplu, pentru că încă n'a plesnită capul nimenui la ei, a cere și a forță împărțirea între diecese a fondurilor comune, create d'a fi și d'a rămâne comune!

Am d'is.

Budapesta, 4/16. Martie 1883.

V. Babeșu m.

Sinodul eparchială din Arad.

(Continuare).

Sedința II. s'a ținut la 25. Aprile [7. Martie] 1883. Președinte Preasânția Sa Dlu Episcopu. Secretariu Augustin Hamsea.

Se cetesea protocolul ședinței prime ținute 24 Aprile, și se autentice.

Se presentă socoțile epitropiei fondurilor comune. Se transpun la comisiunea pentru fonduri comune. Se presentă rugarea deputatului Vasile Papp pentru concediu pe sesiunea actuală. Concediul cerut se acordă.

Se presentă rugarea deputatului Elia Moga, pentru concediu pe sesiunea actuală. Concediul cerut se acordă.

Se presentă rugarea deputatului Dionisiu Pănară pentru concediu pe sesiunea actuală. Concediul cerut se acordă.

Se presentă rugarea comunei bisericești Mincă pentru un ajutor la repararea bisericești. Se transpune la comisiunea petiționariă.

Se presentă rugarea mai multora poporeni comuna Remetea, pentru a li se conceda se înlocuiască parochia preotului Nicolau Petrescu în a preotului Georgiu Chirița. Se transpune la comisiunea petiționariă.

Se presentă rugarea deputatului Meletiu Dăbăci pentru concediu pe sesiunea actuală. Concediul cerut se acordă.

Se presentă rugarea avocatului și defensorului dela scaunul protopresbiteral al Timișorului tanu Adam de a i-se asemna o remunerațiune de 150 fl. v. a. votată de sinodul protopresbiteral Timișorului pentru serviciile făcute în timp de 10 ca defensoru scaunul. Se transpune la comisiunea petiționariă.

Se presentă rugarea deputatului Dr. Eugeniu Mocioni, pentru concediu pe sesiunea actuală. Concediul cerut se acordă.

Se presentă rugarea comunei bisericești Dăbăci pentru ajutorul la repararea turnului bisericești. Se transpune la comisiunea petiționariă.

La ordinea zilei este reportul comisiunii verificătoare, carea prin referintele se Paul Rotariu pune verificarea deputatului mirănu Dr. Iosif Gheorghiu ales în cercul electoral al Chiseteului, ce Sinodul primesce și deputatul numit se declară de verificat.

Comisiunea propune verificarea deputatului mirănu Demetriu Bonciu, ales în cercul electoral al Chiseteului. Sinodul primesce și-lu declară verificat.

Comisiunea verificătoare constatând, că în alege din cercul Șiriei a aflat unele eroare anume, că în protocolul de alegere nu este anuntat locul, unde s'a ținut, nici cercul pe care

s'a făcut alegerea: Propune a nu se verifica anul Atanasiu Mera. Deputatul I. P. Deseană declarând că erorile arătate în protocol, s'ar fi înregistrate în credinționalul alesului, face contra-propunere pentru verificarea alesului. Sinodul primesce contra-propunerea deputatului Deseană și pe alesul Atanasiu Mera îl declară de verificat.

Se pune la ordine alegerea unei comisiuni judecătorești, în număr de 18.

Sinodul alege în cea comisiune pre Ieroteu Beșu, Ioan Țeran și Georgiu Creciunescu din Oradea, iar dintre mireni pre Vincențiu Babeș, Ioan Popoviciu Desean, Lazar Ionescu Dr. Iosif Galu, Vasiliu Paguba, Paulu Rotariu, Nicolau Zigre, Mircea Stanescu, Demetriu Bonciu, Dr. Nicolau Oncu, Mihai Botto, Ioan Belesu, Georgiu Feieru, Georgiu Ungau, și Georgiu Lazaru.

Deputatul Vasiliu Mangra propune a-se întregi locurile vacante din unele comisiuni prin deputații care au fost aleși. Sinodul primesce, și alege în comisiunea de teologie pre Demetriu Bonciu; în cea școlară pre Atanasiu Mera, iar în cea bisericească pre Dr. Iosif Galu; și în vederea că, în comisiunea ultimă numai membri sunt prezenți se mai alege Teodoru Fașie.

La ordinea zilei se pune reportul comisiunii de teologie, carea prin referintele se referă la Ioan Belesu, și se decide că: Senatul episcopesc din Oradea-mare în cursul anului 1882 a ținut 6 ședințe, în cari s'au discutat și rezolvit 121 obiecte. Sinodul primesce aceste spre seire.

Cu privire la punctul 2 din numitul report, în care se vede, că din contribuțiile eparchiale restante de 10.111 fl. 86 s'a încasat în decursul anului 1882 suma de 152 fl. 04 cr. iar din contribuțiile restante pre anul 1882 în sumă de 1490 fl. 60 cr. s'a încasat 811 fl. 39 cr. rămânând astfel din comisiunea pre anul 1882 o restanță în sumă de 679 fl. 22 cr. iar din contribuțiile de pre anii precedenți s'a încasat de 9959 fl. 83 cr. v. a. Sinodul decide a-se lua la cunoscință.

Punctul 3 din reportul consistorial, din care se vede că în decursul anului 1882 s'au încasat în tacele de 50 cr. dela cununii suma de 279 fl. 40 cr.; iar celelalte cununii au fost dispensate dela plata acestor tace din cauza serăciei, la propunerea comisiunii se ia la cunoscință.

Punctul 4 din reportul Consistoriului, referitor la decisiunile sinodale din anul trecut Nr. prot. 122 din care se constată, că provocându-se protopresbiterul Simeon Bica a administra sumele încasate în decursul anului în contribuțiile eparchiale de pre anii precedenți, și nesatisfacându acele provocări în termenele prefiptu, Senatul episcopesc a sequestrat comisiunea de biru a numitului protopresbiteru, și aceeași comisiune se încesă acum prin presiunile Consistoriului în cauza banilor oficioși încasați dar ne adreșate de numitului protopresbiteru, și că totdeoase s'a dispus cele necesare pentru a-se intenta procesul de disciplinariu, la propunerea comisiunii se ia la cunoscință.

Punctul 5 din reportul Consistorial, referitor la concludsiunile sinodale din anul trecut Nr. prot. 203 din care se vede, că s'a dispus efectul lichidării capitalelor bisericesci până la finele anului 1882 dar din cauza dificultăților întâmpinate, s'au putut efectui numai în protopresbiteratul de Oradea; iar în celelalte protopresbiterate se speră să se termine numai cu finea anului curinte; de ase-

menea, că în cauza lichidării, asigurării și administrării averilor bisericesci, pentru mai buna orientare a organelor competente, cu provocare la normativul consistorial, aprobat de sinodul din 1878 s'a emis sub Nr. 1229/1882 unu ceculariu, prin care s'au datu înviațiunile necesarii pentru administrarea banilor bisericesci, la propunerea comisiunii, Sinodul ia la cunoscință.

Punctul 6 din reportul sus provocat, Sinodul decide a se ține în suspensio și a se pertracta de odată cu reportul Consistoriului Aradanu.

Punctul 7 din reportul Consistoriului, referitoriu la încasarea sidocsiiei episcopesci, din carele se vede, că în sidocsiia s'a încasat suma de 633 fl. 14 cr. și astfel a ramas o restanță în sumă de 382 fl. 90 cr. la propunerea comisiunii Sinodul ia la cunoscință cu acel adaus, ca Consistoriul să nisue a încasa și restanțele.

Punctul 8 din reportul consistorial referitoriu la portarea tasurilor 2 și 3 în toate bisericile, în urma căreia s'au adunat și administrat aici suma de 83 fl. 8 cr. se ia la cunoscință.

Punctul 9 din reportul Consistoriului, în carele se arată, că din 284 socoți bisericesci s'au substernut Consistoriului spre revisiune 274 din cari revădându-se s'au aprobat 257 iar 16 s'au restituit comunelor respective spre rectificare, la propunerea comisiunii se ia la cunoscință.

Punctul 10 din reportul Consistoriului, referitoriu la starea fundațiunilor bisericesci și școlare de sub jurisdicțiunea Consistoriului oradanu, din carele se vede că: a) fundațiunea Zsigaiana posedă în edificiul apartinetorii 40,000 fl. în bani 2306 fl. 44 cr. b) fond. Fauru în bani 1400 fl. c) fond. Rosa în bani 840 fl. d) fond. Takácsy în bani 800 fl. e) fond. Papp în bani 200 fl. f) fond. cassei de păstrare din Oradea în bani 895 fl. g) fond. Gavrilu Fauru în bani 600 fl. 90 cr. h) fond. Dem. Leca 400 fl. i) fond. Cont. Petronela Csáky 1500 fl. k) fond. Contelui Ant. Csáky 200 fl. l) fond. Ioan Pinte senioru 1164 fl. m) fond. Gavrilu Venter, Cornitelu 40 fl. n) fond. Gavrilu Venter, Valea mare 40 fl. o) fond. Zigaiana din Beiușu în edificiu 3028 fl. 50 cr. în bani 3303 fl. 60 cr. în fine fondul tinerimeii gr. or. din Beiușu 4515 fl. 35 cr. la propunerea comisiunii se ia la cunoscință, și Consistoriul se avisază tot de odată ca sumele împreunate din fundațiunea Gavrilu Venter se le întabuleze pre realitățile debitorilor, și se facă revisiune exactă a documentelor de valoare referitoare la fondul de sus conform concludsiunii sinodale de sub Nr. 182/881 alinea ultimă, iar despre rezultat se raporteze la proxima sesiune sinodală.

Punctul 11 din reportul consistorial, referitoriu la concludsiunile sinodale de sub Nr. 206/882 din carele se vede, că Consistoriul a provocat senatul administrațional alu fundațiunei Zsigaiane din Oradea-mare, se substernă socoile acelei fundațiuni, dar acel senat a substernut numai socoile pre anul 1878/9 și 1879/80 care s'a și transpus Consistoriului aradanu spre revisiune, iar pentru procurarea socoilor de pe anii 1880/81 și 1881/82 față de fostul manipulant Nicolau Diamandi s'a luat dispozițiunile necesare spre a-se procura din oficiu, la propunerea comisiunii se ia la cunoscință.

Cu privire la punctul 13 din reportul comisiunii în carele arată, că censurând socoile Consistoriului oradanu pe anul 1882 le-a aflat în ordine, la propunerea comisiunii Sinodul aprobă acele socoți

și dă absolutoriu Consistoriului oradanu pre anul 1882.

Cu privire la punctele 12 și 14 din reportul Consistoriului oradanu Sinodul decide a-se ține în suspenso și a-se pertracta de odată cu reportul Senatului epitropescu din Arad. [Va urma.]

D i v e r s e.

* Sinodul eparchialu aradanu a încheiat sesiunea ordinară de estimpu Dumineca trecută, cu alegerea membrilor delegațiunei pentru împărțirea fondurilor comune dieceselor de Arad și Caransebeșu. În delegațiune sunt aleși din cleru: Ieroteiu Beleşu, Georgiu Crăciunescu și Vasiliu Mangra, iară din mireni: Lazar Ionescu, Ioan P. Desean, Demetriu Bonciu, Nicolau Zigre, Georgiu Dringău și Dr. Nicolau Oncu, ca suplenți sunt aleși pentru delegațiune Iosif Botto și Georgiu Lazaru. Tot în ședința de Duminecă s'au alesu în epitropia fondurilor comune ca membri noi: Moise Bocșian, Atanasiu Tuduescu, și David Nicora; iar în senatulu epitropescu alu consistoriului ca noi asesori s'au alesu: Georgiu Feieru și Aureliu Suciu. Altmintrelea despre lucrările sinodului vom căuta ca să dăm cetitorilor nostri raportu detaiatu.

* Parastas și promoțiun. Dumineca trecută, ni se scrie din Sibiu, s'a celebratu parastas, la care a pontificatu Inalt Preas. Metropolitu Miron Romanul, pentru sufletele repositilor Archiepiscopu și Metropolitu Andrei Șaguna, și mecenati Emanuelu Gojdu și Demetriu Andronic. Tot atunc, sub decursulu liturgiei a fost hirotonitu protodiaconulu Simeon Popescu, profesor de teologie, intru presbiteru, alesu fiind ca protopresbiteru în cerculu Sibiului, iar ierodiaconulu Ioan Reu a fost hirotesit de protodiacon alu Metropoliei.

* Mulțamită publică se aduce din partea administrațiunei fondulu preotescu Magn. Sale Dlu Sigismund Popoviciu, președinte la trib. reg. din Karczag, deputatu sinodalu în cerculu Buteni, și Dlu Dimitriu Bonciu, not. publ. reg. în Arad, deputatu sinodalu în cerculu Chișineului, cari au binevoitu a concurge la augmentarea fondulu preotescu cedându-i diurnele primite în anul acesta ca deputati sinodali și anume: celu din tãru 20 fl. iar alu doilea 28 fl. v. a. (Dlu Dr. Iosif Galu precum suntem informați încă a cedat diurnele sale pentru una din școlile tractulu său electoralu. Red). Deci atât pentru suma donată cât mai multu pentru binevoitorea atențiune manifestată față de fondulu preotescu, li-se esprime prin acesta cea mai profundă mulțamită.

* Rațiocini publicu (urmare din nr. 15 a. c.) În lista nr. III alu Simeon Fauru au încursu câte 1 fl. v. a. dela Dimitrie Marca și Maxim Barna; la olaltă 2 fl. v. a. — La suscrișulu a sositu apoi și lista nr. V alu Petru Mageru în care nu se află nici unu contribuentu. Arad, 19. Maiu n. 1883. T. Ceontea.

* Îndreptare. În proiectulu delegațiunei privitoriu la cheia și modalitatea împărțirii fondurilor comune, publicat în Nr. precidinte s'a strecurat unele erori de tipariu, și anume la punctu IV în locu de: „Tote aceste și documintele etc. să se cetesca: „Tote actele și documintele etc; la lit. E. șirulu penultim, după cuvintele: avend diecesa Caransebeșulu (să se pună cuvântulu) a trimite cuota etc.

Concurs.

În urma decisiunei venerabilulu consistoriu de Caransebeșu dto 25. Ianuariu 1883. Nr. 23. B. escrie concursu pentru a 2-a parochia vacantă, clasa a treia din comuna Cornareva, în ppviteratu Mehadieș, până la 12. Iunie a. c., când va fi și alegerea.

Emolumintele sunt: a) 300 fl. v. a. în bani ga b) una sesiune parochială și c) quartir cu grădina de legumi.

Recurenții sunt avisați a înainta suplicale la de concursu, instruate conform prescriptelor statutu organicu §. 13. până la 10. Iunie a. c. subșelului la Orșova-veche.

Orșova-veche, în 4. Maiu 1883.

Din încredințarea ven. consistoriu:

Mihailu Popovici, m. p. adm. protopresbiteru.

Devenind vacantă parochia din comuna Gricescă Giulvez, prin reposarea preotulu Teodor Gulescu — conform decisiunei Ven. Consist. diecesaru din 18. Martiu 1883. Nr. 199 B. se escrie concursu pentru parochia de clasa I pre lângă observatoriulu 8. din regulamentulu pentru parochii — cu termen de alegere pre 29. Maiu a. c.

Emolumintele sunt: Una sesiune de pãmânt aratoriu de 38 jugere. Unu plu parochialu intru lanu. Birulu preotescu indatinatu în natural. S. usuată deta 230 de case, cu 1052 de suflete.

Doritoriu de a ocupa acesta parochia sunt sași recursele lor adresate comitetulu parochial instruate în sensulu stat. org. bis. și a regulatulu pentru parochii proveđute cu atestatu de calificatiune pentru parochii de clasa primă — a lesterne subsemnatulu adm. protopresbiteralu în cova până în 25. Maiu st. vechiu a. c. — Dela renți se recere a-se presenta în vre-o dominecă serbătore în sta biserica din locu spre a-și desteritatea în cântu și cele pastorale.

Giulvez, în 19. Aprile 1883.

Comitetulu parochialu

In conțelegere cu mine: Paulu Miulescu, m. p. adm. presbiteralu și as. consistorialu.

Se publică concursu pentru postul învțătoriu gr. or. devenitu vacantu în comuna Sinteș, Aradulu. Emolumintele sunt: 150 fl. bani ga sesiune pãmentu, din care pentru anul 1883. 2 jugere va fi folosind alesulu învțătoriu, 10 vieneze finu, sașu 10 fl. 5 orgi lemne din care încălți și școla, cortelu și grădină de legume.

Doritoriu de a dobândi acesta stațiune au trimitte recursele sale instruate conform statutu organicu la M. On. Domnu Mihailu Sturza inspeșcolarulu în Șepreșu, până în 8. Maiu st. v. cã fi și alegerea.

Sinteș la 1/13. Aprile 1883.

Comitetulu parochialu

Se aprobă și din partea mea: Mihailu Sturza, inspeșcolu.